

ת"פ 50545/12/13 - תביעות צפת נגד ס.ס

בית משפט השלום בקריית שמונה

ת"פ 50545-12-13 תביעות צפת נ' ס

בפני	כב' השופט מורן מרגלית
המאשימה	תביעות צפת
נגד	
הנאשמת	ס.ס

החלטה

לפניי בקשת הנאשמת להתיר לה לעיין בחומר חקירה (להלן: "**הבקשה**") לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי {נוסח משולב} התשמ"ב-1982 (להלן: "**החוק**") .

רקע עובדתי :

כנגד הנאשמת הוגש ביום 25.12.13 כתב אישום, המייחס לה ביצוע עבירה של תקיפה סתם - בן זוג.

במועד הרלוונטי לכתב האישום היו הנאשמת ומר נ.א (להלן: "**המתלונן**"), נשואים זה לזו וחיים בנפרד. לבני הזוג שני ילדים משותפים.

ביום 4.8.13, ליד ביתו של המתלונן ביישוב ..., תקפה הנאשמת את המתלונן באופן שסטרה בפניו.

כאמור, בפני בקשה לעיין בחומר חקירה, במסגרת בקשה זו עותרת הנאשמת לעיין במסמכים הבאים:

(א) הרשעות קודמות ורישום תיקים תלויים ועומדים כנגד המתלונן.

(ב) חומר החקירה מתיק המשטרה בו התלוננה הנאשמת על עבירת התפרצות לביתה וחדירה למחשב מצידו של המתלונן.

(ג). חומר החקירה מתיק משטרה שנפתח ביום 2.12.12, בתחנת נצרת עילית, כנגד המתלונן, בגין אירוע שהתרחש בבית המשפט בנצרת במהלך דיון משפטי בין הצדדים.

לטענת ב"כ הנאשמת, האירוע המתואר בכתב האישום אירע בזמן שהמתלונן והנאשמת היו בעיצומו של סכסוך משפחתי וכחודשיים עובר לאירוע דנן, הגישה היא כנגד המתלונן שתי תלונות, האחת - בגין התפרצות לביתה וחדירה למחשבה, והשנייה - בגין ניסיון תקיפה של הנאשמת ואחד מעדי התביעה שאירעו בבית המשפט לענייני משפחה בנצרת.

לדידה של ב"כ הנאשמת, המניע לתלונה שהובילה להגשת כתב האישום במקרה הנוכחי נעוץ בניסיון המתלונן לסבך אותה בפלילים לאחר שהיא עצמה התלוננה נגדו ועל כן, המדובר בחומר חיוני להגנתה ושנועד לחשוף מניע זה.

מתגובת המאשימה עולה כי שני תיקי משטרה קודמים אלה, היינו, פלא 523395/12 (תחנת נצרת עילית) ו- 292083/12 (תחנת גולן) שנפתחו כנגד המתלונן - בסופו של יום נסגרו ללא שהוגש בהם כתב אישום.

בנוגע לעברו הפלילי של המתלונן, ציינה המאשימה כי למתלונן אין עבר פלילי כלל.

דין:

זכותו של נאשם לעיון בחומר חקירה מוסדרת בסעיף 74 לחוק.

זכות זו נגזרת למעשה מזכות היסוד של הנאשם למשפט הוגן וזכותו לנהל הגנתו כשהתמונה הראייתית המלאה הינה באמתחתו.

"זכות הנאשם להתגונן כנגד אישום פלילי וזכות העיון הכרוכה בכך איננה רק זכותו של הפרט, אלא היא משקפת אינטרס ציבורי כללי, שנועד להבטיח כי מערכת המשפט תכריע בגורלו של נאשם בגדרו של משפט הוגן, שבו ניתנה לו הזדמנות מלאה להציג את הגנתו. מימושה של זכות ההגנה מותנה שמלוא החומר הנוגע לעניינו של הנאשם יוצג בפניו ויהא ידוע לו". (ראה: בש"פ 2043/05 מדינת ישראל נ' גד זאבי [פורסם במאגרים המשפטיים]).

זאת ועוד, בבש"פ 7064/08 מדינת ישראל נ' ברקו [פורסם במאגרים המשפטיים] (3.12.12), נקבע:

" זכות העיון של נאשם בחומר חקירה נגזרת מזכותו להליך פלילי הוגן [...] הזכות לעיון בחומר החקירה מעניקה לנאשם הזדמנות ראויה להתמודד עם האישומים המיוחסים לו , שכן ללא עיון בחומר לא יוכל נאשם לדעת מהן הראיות עליהן מבוסס כתב האישום ומהי התמונה העובדתית שמתעתדת התביעה להציג בפני בית המשפט. זכות העיון נועדה לאפשר לנאשם למצוא בחומר החקירה ראיות לחפותו וכן לאפשר לו להיערך כראוי למשפט ולא להיות מופתע מן הראיות המפלילות שנאספו נגדו כשאלה תוצגנה במהלך המשפט [...] תכלית נוספת וחשובה שביסוד זכות העיון היא החתירה להגיע לחקר האמת ולהוציאה לאור בהליך

הפלילי[...]. כמו כן הובעה העמדה לפיה זכות העיון נועדה לאזן במידה מסויימת את פער הכוחות הקיים בין המדינה בתפקידה כמאשימה לבין הנאשם העומד לדין פלילי...".

פרשנות המונח "חומר חקירה" הורחבה עם השנים, כאשר המבחן העיקרי הינו המבחן של רלוונטיות החומר לשאלות השנויות במחלוקת.

"כל ראייה העשויה להיות רלוונטית לשאלות העומדות להכרעה במשפט, במישרין או בעקיפין, בין שהיא תומכת בגרסת התביעה ובין שהיא לכאורה עומדת בסתירה לה, ובין שהיא נראית נייטרלית לגבי השאלות השנויות במחלוקת, חייבת להכלל ב"חומר חקירה", העומד לעיון הסניגוריה" (ראו: בש"פ 9322/99 מסארווה נ' מדינת ישראל פ"ד נד(1) 376).

בנוסף לעניין זה:

"לא כל ספקולציה מרחיקת לכת של הסנגור עשויה לשמש תשתית מספקת להגדרת חומר חקירה, ואין די בתקווה בלבד כי בתיק מסוים יימצא חומר שעשוי להועיל לסנגוריה, כדי להכניס את החומר בגדר חומר חקירה". (ראו: דברי כב' השופט (כתוארה דאז) ד' בינייש בבש"פ 9322/99 שלעיל).

התשובה לשאלה אם החומר רלוונטי להליכים המתנהלים כנגד הנאשם תלויה **"במהות החומר, בהקשרו, ביחס שבינו לבין האירוע הנדון ובנתוני המיוחדים של כל מקרה"** (ראו: בש"פ 5400/01 פלוני נ' מדינת ישראל).

מבחן הרלוונטיות כמבחן עזר לזיהוי "חומר חקירה", ניתן לכינוי אף כ"מבחן הנגיעה של החומר לאישום", כפי שעמד עליו כב' השופט ח' מלצר בבש"פ 3099/08 דוד אברהמי נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים המשפטיים] (מיום 23.2.09) בזו הלשון:

"מושג זה אינו ניתן להגדרה אלא באורח כללי בלבד, ומבחן העזר העיקרי שאומץ לצורך זיהוי הינו מבחן הנגיעה של החומר לאישום. ככלל, חומר הנוגע לאישום הוא "חומר חקירה" שהנאשם רשאי לעיין בו, ואין עסקינן בנגיעה ישירה, או ודאית בלבד, אלא די בנגיעה עקיפה ואף מסופקת של ראיות השייכות באופן הגיוני לפריפריה של האישום ... הנאשם זכאי למלוא החומר הרלוונטי כדי שיוכל להכין את הגנתו כראוי, ומניעת העברת חומר רלוונטי עלולה לפגוע לפיכך בפוטנציאל ההגנה שלו".

בית המשפט העליון הוסיף כדלקמן: **"גם לתיק סגור עשויה להיות רלוונטיות לצורך הגנתו של נאשם"** (ראה: בש"פ 4157/00 נמרוד נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים המשפטיים] לפיכך, לתיק סגור שלא הסתיים בכתב אישום עשויה להיות משמעות ממשית לקביעת מהימנות עד או כל צורך אחר על כן, ראוי להביא המידע לידיעת ההגנה (ראה: בג"צ 233/85 אל הוזייל נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים המשפטיים]).

מן הכלל אל הפרט :

בענייננו, בקשת הנאשמת מבוססת על ההנחה לפיה מסירת חומר החקירה מהתיקים המבוקשים חיוני להגנתה, זאת על מנת להראות את מניעיו של המתלונן ורצונו לסבך את הנאשמת, עניין נוסף נוגע לקבלת רישום פלילי קודם של המתלונן.

כאמור, מתגובת המאשימה עולה כי למתלונן אין רישום פלילי קודם.

לעניין שני תיקי החקירה המדוברים, עיינתי בחומר החקירה שבהם ונוכחתי לדעת כי המדובר בתיקים הנוגעים למערכת היחסים בין הנאשמת למתלונן, אשר רלוונטיים לכתב האישום בתיק דנן במיוחד, לאור טענת הסנגורית בדבר מניע פסול מצידו של המתלונן להעליל על הנאשמת בגין מעשיה הקודמים כנגדו.

משזהו קו ההגנה של הסנגורית, הרי שיש רלוונטיות למעשיה הקודמים של הנאשמת כנגד המתלונן בגין אותה מערכת יחסים משפחתית, הכל מבלי שיהא בדבר כדי להצביע על התוצאה הסופית של קבלת טענה זו.

זאת ועוד, מאחר והמדובר בתיקי חקירה סגורים הרי שלא קיים חשש כלשהו משיבוש הליכי החקירה, בנוסף, במסגרת האיזון הראוי, יש מקום להעדיף, שעה שמדובר בתיקים שנסתיימו בלא כתב אישום, את האינטרס של הנאשמת בדבר הבאת מלוא התמונה בפניה.

לאור האמור לעיל, לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ובחנתי את הבקשה בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה, הגעתי לכלל מסקנה לפיה המדובר בחומר רלוונטי הנוגע לגדר המחלוקת והחיוני להגנת הנאשמת.

לפיכך אני מורה למשיבה להמציא לב"כ הנאשמת, תוך 3 ימים מהיום, עותק מחומר החקירה המצוי בשני תיקי הפל"א הנ"ל.

תיקי החקירה פל"א 292083/12 ו- פל"א 523395/12 יוחזרו לידי התביעה.

המזכירות תמציא החלטתי זו בדחיפות לצדדים .

ניתנה היום, ב' תמוז תשע"ד, 30 יוני 2014, בהעדר הצדדים.